

Modlitební nástroj: Jak naříkat

Co?

Nářek v Bibli vidíme velmi často. Tento modlitební nástroj nám ukáže, jak důležité je používat verše nářku ve svém životě.

Proč?

„Začínám si uvědomovat, že velká část modliteb je vyjadřování zármutku.“ Henri Nouwen

Biblické odkazy:

„Kéž by má hlava byla studnicí a mé oči slzí prameny, abych oplakával dnem i nocí ty, kdo v mém lidu zhynuli!“ Jeremiáš 8,23

„Večer i ráno, také v poledne úpím a sténám – vyslyš mě!“ Žalm 55,17

Stručný úvod k naříkání

Když jsme v období nevyslyšených modliteb, zvláště pokud jejich nevyslyšení přináší ohromnou bolest, nejlépe nám poslouží biblický žánr nazvaný nářek.

V dalším modlitebním nástroji „Jak se modlit žalmy“ jsme již žalmy naříkání stručně zmínili – tento modlitební nástroj se jim věnuje do větší hloubky.

Když naše modlitba není vyslyšena, nese to s sebou určitou ztrátu a nakonec jsme nuceni postavit se svému zármutku a zklamání. Naše naděje a očekávání nebyly naplněny, přišli jsme o někoho milovaného, o životní sen. Bůh nezasáhl tak, jak jsme doufali.

V takových situacích musíme mít na paměti, že bolest není nepřítel. Bolest je prostě bolest. Je jí třeba vyjádřit, protože když k tomu nedojde, nevyrovnáme se s ní. A bolest, s níž jsme se nevyrovnali, budeme předávat dál.

Biblické pasáže nářku

Jednou z nejméně doceněných a pochopených textů Písma jsou pasáže nářku, které jsou nejzřetelnější v Žalmech, v knize Jób, Jeremiáš a Pláč.

Jeremiáš vyjadřuje v knize Pláč srdcervoucí trýzeň. Jób se musí postavit mnoha nezodpovězeným otázkám a mučivému zápasu. A více než třetina Žalmů jsou zoufale zpívané písně, které nic neskrývají a vyjadřují zklamání a rozjitřenou bolest.

„To proto nyní pláči, z očí mi tečou slzy. Není nablízku, kdo by mě potěšil, kdo by mi život navrátil.“
Pláč 1,16

„Bože, pomoz mi, voda až po krk sahá mi! Hluboko klesám do bahna beze dna, kolem mě vodní hlubina – ta záplava mě přemáhá! Křikem jsem vyčerpán, hrdlo mě pálí, vysychá, vyhlížím Boha, ztrácím zrak!“ Žalm 69,1-3

„Co jsem udělal, abych si zasloužil toto... Očekával jsem dobro, ale místo toho přišlo zlo. Hledal jsem světlo, ale sestoupila temnota. Můj žaludek je neustále stažen strachem. Každý den mi nabízí útěchu v ještě větším utrpení. Žiji pod černým mrakem. Slunce zmizelo. Stojím ve shromáždění a protestuji. Vyji s šakaly.“ Jób 30,24-29 (v překladu The Message)

Prakticky: Jak naříkat

Je absurdní, že většina z nás nevěnuje žádnou pozornost těmto pasážím ani ve svém osobním modlitebním životě, ani při společné modlitbě. Byly nám dány jako pomoc do mnohých dní zklamání, zármutku a ztráty, které nás nevyhnutelně potkají.

Pasáže nářku jsou ve svatém Písmu proto, aby nás doprovázely v naší bolesti. I když se zdá, že od nás odstoupila veškerá Boží přítomnost, nevysvětlitelným způsobem nám ukazují na pravdu, že Bohu nejde hlavně o to, aby nás bolestí rychle protlačil, ale aby v ní byl s námi.

On s námi je – zakouší naši bolest, nese náš zármutek, naslouchá našemu zuřivému běsnění, chápe naše pochyby.

Pisatelé Starého zákona snesli mnoho. Nesnažili se ovládnout nebo ignorovat svou bolest, namísto toho nás povzbuzují, abychom se jí vydali naproti, i když se zdá, že tak obrovskou horu zármutku nikdy nepřekonáme. Volají nás k tomu, abychom svůj zármutek přiznali a vyjádřili ho z celého srdce před svatým Bohem, protože on ví, že i když se nám zdá, že jsme ztratili celý svůj život, nemusíme přitom ztratit také svou duši.

Alain Emerson ve své knize Luminous Dark popisuje, jak se vyrovnával se smrtí své milované ženy Lindsay, která zemřela v pouhých 23 letech, a vypráví o tom, jak objevil biblické pasáže nářku:

„Když se dívám zpět na tyto dny přežívání, vzpomínám si, jak jsem začal oceňovat integritu a upřímost Písma. Bylo to pro mě zvláštní, ale začal jsem prožívat určité svaté propojení, poznání toho, že v Bibli je prostor pro výbuchy naprosté beznaděje a bolesti. Aniž bych byl popoháněn dál, slova svatého Písma na mě spočinula a dala hlas mému zoufalství.“

Věnuj pozornost žalmům nářku, i když se ti daří dobře. Dovol, aby jejich svatá slova tvarovala tvou duši, takže až přijdou obtížné dny, budeš mít rozvinutý modlitební jazyk, který ti pomůže jimi projít.

Pokud jsi v temném období nevyslyšených modliteb a už nevíš, jak se modlit nebo jak vyjádřit své zklamání a zlobu Bohu, buď si jist, že Bůh tě zve, abys přinesl vše, co se děje uvnitř tebe, Otci.

Přijmi biblické pasáže nářku jako vzácný poklad, který ti pomůže vyjádřit se, když ti chybí vlastní slova. Začneš-li to dělat, zjistíš, že navzdory tomu, jak situace nyní vypadá, Bůh může s tvým zlomeným životem udělat něco mnohem většího, než si umíš představit. Z něčeho, co se zdá nevratné, vytvoří zprávu nezlomné naděje. Ale tato nezlomnost v nás vyroste pouze tehdy, jestliže se svou bolestí promodlíme. Proto jsou svaté nářky v Bibli takovým darem od Boha.

Knihy pojednávající o naříkání

- O zármutku – C. S. Lewis
- Luminous Dark – Alain Emerson
- Když Bůh mlčí – Pete Greig